

UZASADNIENIE

Postanowienia z dnia 28 października 2015 r.

Pozwem z dnia 27 czerwca 2014 r. (data prezentaty) S. S. (1) przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda P. S. wniosła o podwyższenie alimentów, dotychczasowo zasądzonych od pozwanego M. S. (1) na rzecz małoletniego P. S. wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 czerwca 2013 r., sygn. akt VII C 694/10, następnie zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 marca 2014 r., sygn. akt I ACa 1429/13 z kwoty w wysokości 1.200 zł miesięcznie na kwotę 1.800 zł miesięcznie oraz o zasądzenie od pozwanego M. S. (1) na swoją rzecz alimentów w wysokości 500 zł miesięcznie, płatnych do 10 – tego dnia każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat (k. 2).

Na rozprawie w dniu 14 października 2015 r. pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika uwzględnił powództwo do wywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletniego P. S. w dotychczasowej kwocie tj. po 1.200 zł miesięcznie, w pozostałym zakresie wniósł o oddalenie (k. 453).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni P. S., ur. (...) jest synem przedstawicielki ustawowej S. S. (1) i pozwanego M. S. (1). Małoletni pochodzi z małżeńskiego związku swoich rodziców. Pozwany M. S. (1) wyprowadził się z ich dotychczasowego wspólnego miejsca zamieszkania dnia 13 marca 2009 r. Sąd Okręgowy w Warszawie, wyrokiem z dnia 27 czerwca 2013 r., sygn. akt VII C 694/10 orzekł rozwód związku małżeńskiego zawartego pomiędzy M. S. (1) a S. S. (1) z winy męża. Ponadto Sąd w/w wyroku zasądził od pozwanego na rzecz małoletniego obowiązek alimentacyjny w wysokości 1.500 zł miesięcznie, który na skutek apelacji wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 marca 2014 r., sygn. akt I ACa 1429/13 został obniżony do kwoty w wysokości 1.200 zł miesięcznie.

Sytuacja stron była wówczas następująca:

Strony postępowania żyły na podobnej stopie życiowej. Obie strony miały możliwości osiągnięcia dodatkowego dochodu. Przedstawicielka ustawowa jako instruktor żeglarstwa, w sezonie który trwał około 6 miesięcy mogła osiągnąć poza stałą pensją do kilkaset złotych. Pozwany otrzymywał dodatkowe roczne uposażenie w wysokości miesięcznego wynagrodzenia. Mógł też liczyć na dodatkowe świadczenia np. w 2011 r. uzyskał nagrodę uznaniową oraz gratyfikację urlopową dla żołnierza zawodowego i jednego członka rodziny. Na przełomie 2010 r. i 2011 r. był na kilkumiesięcznej misji wojskowej w Afganistanie za dodatkowym wynagrodzeniem w wysokości około 60.000 zł.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego Sylwia W. - S. wraz z małoletnim zamieszkiwała w mieszkaniu o pow. 48 m² (k. 10). Od 2005 r. była zatrudniona w firmie (...). W 2012 r. pracowała na stanowisku starszego specjalisty ds. Mobilności i (...), z czego uzyskała wynagrodzenie w wysokości 53.712, 05 zł (k. 257). W 2013 r. pracowała za wynagrodzeniem około 4.800 zł brutto (k. 563 akt VII C 694/10). W skład miesięcznych kosztów utrzymania wchodziły następujące wydatki tj.: rata kredytu za mieszkanie – 1000 zł; czynsz – 550 zł; prąd – 350 zł (za dwa miesiące); gaz – 60 -70 zł (za dwa miesiące); TV – 100 zł; telefon i Internet – 60 zł; spłata pożyczki u pracodawcy – 695 zł (k. 222); koszty leczenia – 150 – 200 zł (k. 564 akt VII C 694/10). Była chora na stwardnienie rozsiane, które zdiagnozowano w 1998 r. W okresach zrzutów potrzebna była hospitalizacja. W 2012 r. miała wypadek samochodowy, w wyniku którego przebywała na zwolnieniu lekarskim do końca 2012 r., miała złamaną kość łonową i odcinek lędźwiowy kręgosłupa (k. 15, 20 - 22). Wobec tego w sezonie żeglarskim 2012 r. nie uzyskała dodatkowych dochodów. Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności uznał ją za niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym do 14 listopada 2015 r., przy niepełnosprawności istniejącej od 2006 r. W 2013 r. przedstawicielka ustawowa korzystała z zabiegów rehabilitacyjnych, fizjoterapeutycznych oraz opieki medycznej (k. 16 – 18, 22 – 358, 359).

Pozwany Maciej S. był żołnierzem zawodowym, osiągał miesięczne wynagrodzenie w wysokości około 4.120 zł netto miesięcznie. Obciążony był następującymi zobowiązaniami finansowymi: kredyt hipoteczny – 1.200 zł; kredyt zaciągnięty pod mieszkanie – 300 zł; kredyt konsumpcyjny – 570 zł; abonament telefoniczny z Internetem mobilnym – 90 zł; czynsz i fundusz remontowy – ok. 470 zł; opłaty za media (gaz, prąd) – 80 zł (co dwa miesiące), podatek gruntowy od nieruchomości – 12 zł; bilet na komunikację miejską – 250 zł (raz na kwartał); koszty dojazdów do rodziców – 250 zł; lekarstwa na nadciśnienie – 100 zł; pozostałe koszty utrzymania (np. wyżywienie, ubrania) – 1000 zł (k. 563 – 564 akt VII C 694/10). W zestawieniu podatkowym PIT – 37 za rok 2012 pozwany wykazał, że osiągnął przychód w wysokości 64.230,40 zł, po odliczeniach dochód w wysokości 62.808,40 zł, (k. 214). Pozwany chorował na nadciśnienie.

Małoletni P. S. miał 9 lat, pozostawał pod główną opieką przedstawicielki ustawowej, która swój obowiązek alimentacyjny realizowała nie tylko w formie finansowej, ale też poprzez codzienne osobiste starania i wychowanie. Miesięczne koszty utrzymania i wychowania małoletniego przedstawicielka ustawowa oceniła na kwotę ponad 3.000 zł. W ocenie Sądu Apelacyjnego, matka małoletniego koszty te zawyżyła i uznał, że rzeczywisty koszt utrzymania syna stron zamyka się w kwocie około 2.300 zł miesięcznie.

Obecnie sytuacja stron wygląda następująco:

Przedstawicielka ustawowa małoletniego S. S. (1) ma 39 lat. Dalej zatrudniona jest w spółce (...) na podstawie umowy na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy, ale obecnie na stanowisku głównego specjalisty ds. organizacji szkoleń, z czego osiąga miesięczne wynagrodzenie w wysokości 3.634,86 zł netto. Kwota wynagrodzenia obciążona jest miesięczną kwotą w wysokości 288,75 zł z tytułu pożyczki pracowniczej (k. 448). Wcześniej pracowała na stanowisku starszego specjalisty ds. Mobilności i (...), z czego osiągała średnie wynagrodzenie 3.600 zł oraz premie raz na 3 miesiące w wysokości 800 – 1.000 zł w zależności od sprzedaży (k. 439).

Ze względu na stan zdrowia obecnie nie może podejmować dodatkowej pracy w weekendy jako instruktor żeglarstwa (k. 384). Wraz ze śmiercią dziadków macierzystych małoletniego (w 2014 i lipcu 2015 r.), zwiększyły się jej obowiązki w opiece nad małoletnim. Na podstawie zeznania podatkowego PIT – 37 za rok 2014 wynika, że matka małoletniego osiągnęła przychód w wysokości 73.549, 55 zł, po odliczeniach dochód 71.837, 35 zł (k. 400 – 403). Dodatkowo na podstawie PIT – 11 w 2014 r. matka małoletniego zarobiła kwotę w wysokości 1.886 zł brutto, 1508,80 zł netto, za przeprowadzenie egzaminów (k. 404 – 405). Wysokość wynagrodzenia za rok 2013 r. wyniosła 60.196,19 zł, podczas gdy wysokość zapomogi wynosiła 28.000 zł (k. 259). Posiada subkonto w Fundacji (...), ale na dzień 31 maja 2015 r. nie uzbierała żadnej kwoty na tym koncie (k. 406).

W skład jej miesięcznych wydatków wchodzi m.in. : - spłata kredytu mieszkaniowego zaciągniętego we frankach szwajcarskich, w racie - 1050 zł, plus ubezpieczenie kredytu w wysokości 100 zł (k. 221); telefon stacjonarny i Internet – 100 zł; opłaty za telefony komórkowe jej i małoletniego powoda – 140 zł; czynsz za mieszkanie – 550 zł; opłata za gaz – 20 – 30 zł; energia elektryczna – 200 – 290 zł.

Posiada debet na karcie w kwocie 1.700 – 2.000 zł (k. 440). Posiada zadłużenie za basen na osiedlu na kwotę 2.000 zł (k. 263, 440). Obecnie nie spłaca już pożyczki, której miesięczna rata wynosiła 650 zł (k. 341). W ubiegłym roku sprzedała samochód, by móc postawić nagrobek zmarłemu ojcu.

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, orzeczeniem z dnia 07 stycznia 2015 r. utrzymał umiarkowany stopień niepełnosprawności do dnia 31 stycznia 2019 r. (k. 276). Matka małoletniego jest osobą schorowaną, często hospitalizowana, często w złym samopoczuciu, z uczuciem odrętwienia organizmu sztywnością mięśni, remisjami choroby (k. 361, 366, 392). Często choruje na zapalenie ucha, zatok, oskrzeli (k. 440). W 2014 r. kontynuowała zabiegi rehabilitacyjno – fizjoterapeutyczne (k. 73 – 74). W związku z chorobą stwardnienia rozsianego, w 2014 r. matka małoletniego przebywała w szpitalu, a następnie 26 dni na zwolnieniu (k. 341,). Ponadto choruje na mięśniaki i leczy się hormonalnie.

Z twierdzeń matki małoletniego, pozwany wywiązuje się regularnie z nałożonego na niego obowiązku alimentacyjnego w kwocie w wysokości 1.200 zł, poza tym nie partycypuje w kosztach utrzymania dziecka. Pozwany kupuje prezenty okolicznościowe dla małoletniego (k. 341). Pozwany nie z dokłada się do kosztów na zajęcia dodatkowe małoletniego (k. 348).

Wraz ze swoim bratem jest spadkobierczynią mieszkania po matce o pow. 68 m², działki; sprawa o podział spadku nie została zakończona (k. 442).

Pozwany M. S. (1) ma 37 lat. Dalej jest zatrudniony w Centrum (...) w W., na czas nieokreślony. W lipcu 2015 r. otrzymał awans, dotychczasowe wynagrodzenie wzrosło o kwotę 600 zł; pracuje jako oficer sekcji szkoleniowej, osiąga miesięczne średnie wynagrodzenie w wysokości około 5.400 zł brutto, około 4.400 zł netto. (k.449). Wynagrodzenie stale obejmuje dodatek za długoletnią służbę w kwocie 997 zł brutto. Otrzymuje 50 zł za pełnienie dodatkowej funkcji (k. 451). Pozwany otrzymuje po zakończeniu roku kalendarzowego tzw. trzynastą pensję w wysokości miesięcznego wynagrodzenia netto oraz tzw. mundurówkę w wysokości 2.500 zł na zakup odzieży wojskowej oraz ekwiwalent urlopowy na siebie i syna w łącznej kwocie 1.400 zł.

Na podstawie zaświadczenia z dnia 25 czerwca 2015 r. Rozkazem Dziennym Nr Z – 204 z dnia 21 października 2014 r. pozwanemu powierzono dodatkowe obowiązki do dnia 20 lipca 2015 r., za które otrzymywał miesięcznie 230 zł netto (k. 414). Pozwanemu nie przysługuje prawo do premii regulaminowej oraz w okresie od 01 stycznia 2015 r. do 24 czerwca 2015 r. nie przyznano mu nagrody uznaniowej (k. 408, 411). W zeznaniu podatkowym PIT – 37 za rok 2014 r. wykazano, że pozwany uzyskał przychód w wysokości 71.324,77 zł, po odliczeniach dochód w wysokości 69.989,77 zł (k. 412). W zeznaniu podatkowym PIT – 37 za rok 2013 r. wykazano, że pozwany uzyskał przychód w wysokości 68.405 zł, po odliczeniach dochód w wysokości 67.070 (k. 219).

W sprecyzowanym na rozprawie w dniu 14 października 2015 r., a następnie w piśmie procesowym z dnia 22 października 2015 r. (data prezentaty) zestawieniu miesięcznych wydatków pozwany wskazał, że w skład powyższej kwoty wchodzi: alimenty na małoletniego – 1.200 zł; rata kredytu hipotecznego – ok. 1.500 zł; pożyczka pracownicza – 320 zł; ubezpieczenia kredytów – 80 zł; czynsz – 470 zł; energia i gaz 110 zł; higiena – 80 -100 zł; usługi telekomunikacyjne – 104 zł; bilet miesięczny – 100 zł; lekarstwa na nadciśnienie – 100 zł; obiady w pracy – 200 zł; spotkania z synem – 200 – 300 zł; obiady syna w szkole – 100 zł. (k. 470) Od grudnia ubiegłego roku do dnia 14 października 2015 r. poniósł ok. 1000 zł na prezenty dla małoletniego (k. 452). Pozwany obciążony jest spłatą kredytu hipotecznego do 2042 r., i do 2022 r. (k. 341, 452). Na pokrycie miesięcznych wydatków pozwany potrzebuje przynajmniej 4.590 zł. Z twierdzeń pozwanego nie posiada on żadnego majątku (k. 470). Pozwany poza małoletnim powodem nie ma nikogo innego na utrzymaniu

Małoletni Piotr S. jest uczniem piątej klasy integracyjnej w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi Nr 341 w W.. Do tej pory małoletni dobrze się uczył (k. 390). Posiada bardzo dobre kompetencje matematyczne (k. 424 – 425). Małoletni rozwija się prawidłowo, stosowanie do swojego wieku, jest w fazie intensywnego wzrostu, co związane jest z koniecznością częstej wymiany garderoby dziecka (k. 441)

Miesięczne koszty utrzymania i wychowania, matka małoletniego określiła na kwotę około 3.000 zł. W skład tej kwoty wchodzi: opłata za czynsz – 560 – 600 zł; wydatki związane ze szkołą – 200 – 300 zł; wyżywienie – 700 zł; ubrania – ok. 300 zł; kosmetyki – 50 zł; lekarstwa – witamina D i magnez – 30 zł; obóz karate – 138 zł/ mies (k. 440). Ponadto matka małoletniego samodzielnie poniosła koszty obozu wakacyjnego małoletniego w kwocie 1.660 zł (k. 423). Trzy razy do roku pokrywa opłaty za usługi dentystyczne małoletniego na kwotę 320 zł (k. 426).

Małoletni ma skoliozę i wymaga rehabilitacji (k. 90, 439). We wcześniejszych latach korzystał z zajęć na basenie, za kwotę w wysokości 720 zł za okres na pół roku, uiszczaną przez matkę małoletniego (k. 93 - 95) Obecnie nie chodzi na basen, ze względu na problemy finansowe. Uczęszcza na zajęcia dodatkowe z języka angielskiego dwa razy w tygodniu, opłacane przez matkę.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z art. 133 § 1 i 3 k.r.o. rodzice mają obowiązek świadczeń względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zakres obowiązku alimentacyjnego zgodnie z art. 135 § 1 i 2 k.r.o. zależy z jednej strony od potrzeb osoby uprawnionej z drugiej zaś strony od możliwości zarobkowych i majątkowych osoby zobowiązanej. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego. Zmiana obowiązku alimentacyjnego, zgodnie z art. 138 k.r.o., możliwa jest w razie zmiany stosunków tzn. wtedy, gdy zmianie ulegają uzasadnione potrzeby uprawnionego albo możliwości zarobkowe zobowiązanego. Zmiana taka musi jednak być istotna.

Przyjmuje się, za uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r.

(III CZP 91/86), że „przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumieć należy potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu - odpowiedni do jego wieku i uzdolnień

- prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego określają zarobki i dochody, jakie uzyskiwałby przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i zdolności umysłowych, nie zaś rzeczywiste zarobki i dochody.” G. obowiązku alimentacyjnego stanowią uzasadnione potrzeby dziecka. Dotychczasowa kwota alimentów w wysokości po 1.200 zł miesięcznie od pozwanego M. S. (1) na rzecz małoletniego powoda P. S. została orzeczona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 marca 2014 r., sygn. akt I ACa 1429/13. W ocenie Sądu, od dnia wydania orzeczenia ustalającego wysokość obowiązku alimentacyjnego, nastąpiła istotna zmiana, w rozumieniu art. 138 k.r.o., uzasadniająca podwyższenie kwoty alimentów do kwoty w wysokości po 1.500 zł miesięcznie na rzecz małoletniego syna. Za istotną zmianę przesądzającą o podwyższeniu obowiązku alimentacyjnego, należy uznać zwiększenie uzasadnionych potrzeb u małoletniego syna, zwiększenie możliwości majątkowych pozwanego oraz zmianę możliwości zarobkowych matki małoletniego i jej upadek na zdrowiu.

Małoletni P. S. od września 2015 r. jest uczniem piątej klasy szkoły podstawowej. Małoletni jest zdolnym uczniem, w badaniu psychologicznym stwierdzono u niego wybitne zdolności matematyczne, które należałoby rozwijać. Małoletni uczęszcza na zajęcia dodatkowe. Ze względu na gwałtowny wzrost, a także na wadę postawy, wskazane jest, ażeby mógł kontynuować zajęcia pływania na basenie, z których obecnie nie może uczestniczyć, z powodu braku środków finansowych na ten cel. Oczywistym jest zatem, że uzasadnione potrzeby małoletniego wzrosły. W ocenie Sądu na podstawie materiału zebranego w aktach sprawy oraz w oparciu o zasady doświadczenia życiowego na utrzymanie osoby w wieku małoletniego potrzeba przynajmniej 2.800 zł.

Porównując sytuację materialną przedstawicielki ustawowej i powoda z daty orzeczenia ostatniego obowiązku alimentacyjnego, uznać należy, że zaszły istotne zmiany. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że w lipcu 2015 r. pozwany otrzymał awans w miejscu swojego zatrudnienia, dzięki czemu jego dotychczasowe miesięczne wynagrodzenie wzrosło o kwotę 600 zł. Zasadzając podwyższenie alimentów na rzecz małoletniego, Sąd miał na uwadze dotychczasowe zobowiązania finansowe obciążające pozwanego, ale mimo tego uznał, że jest on w stanie łożyć na syna alimenty w kwocie o 300 zł wyższej niż poprzednio. Pozwany posiada stałą pracę, posiada bogate doświadczenie i umiejętności zawodowe, jest osobą o dobrej kondycji zdrowia. Sąd uznał, że uzyskiwane przez pozwanego wynagrodzenie pozwoli mu na wywiązywanie się z obowiązku alimentacyjnego na rzecz syna w wyższej racie alimentacyjnej, nawet gdy specyfika zawodu, nie pozwala mu na podejmowanie innej pracy zarobkowej i prowadzenie działalności gospodarczej. Ponadto, zauważyć należy, że poza małoletnim powodem pozwany nie posiada nikogo innego na swoim utrzymaniu. Pozwany wynagrodzenie za pracę przeznaczą w większości na koszty związane ze swoim utrzymaniem.

Od czasu wydania poprzedniego orzeczenia alimentacyjnego, matka małoletniego zmieniła dotychczasowo zajmowane stanowisko pracy, za które co prawda uzyskuje porównywalną wysokość wynagrodzenia, jakkolwiek Sąd uwzględnił obecny stan jej zdrowia, w tym schorzenia, choroby na które cierpi i które w istotny sposób uniemożliwiają jej wykonywanie pracy w większym zakresie, a także wykonywanie dodatkowej pracy w sezonie jako instruktora żeglarstwa.

Przedstawicielka ustawowa i pozwany wywiązują się z nałożonych na nich obowiązków rodzicielskich. Do tej pory pozwany regularnie przekazywał raty alimentacyjne na utrzymanie dziecka, obdarowywał go prezentami okolicznościowymi, spędzał z nim czas. Niemniej jednak, mimo starań ojca dziecka przedstawicielka ustawowa małoletniego sprawuje w większym zakresie od pozwanego opiekę nad małoletnim, chociażby z tego względu, że wspólnie z nim mieszka i uczestniczy w jego obowiązkach i sprawach życia codziennego.

Wobec poczynionych ustaleń, mając na względzie wysokość uzyskiwanych wynagrodzeń przez rodziców małoletniego, ich stan zdrowia, a także ich osobiste starania w wychowanie małoletniego syna, Sąd uznał za zasadne podwyższenie obowiązku alimentacyjnego obciążającego pozwanego na rzecz małoletniego powoda do kwoty po 1.500 zł miesięcznie. W ocenie Sądu możliwości zarobkowe pozwanego pozwalają mu na wywiązywanie się z obowiązku alimentacyjnego w podwyższonym zakresie, tj. w kwocie po 1.500 zł miesięcznie.

W pozostałym zakresie Sąd uznał powództwo za bezzasadne. W ocenie Sądu, na podstawie zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego dotyczącego możliwości zarobkowych i majątkowych rodziców małoletniego, roszczenie dotyczące zasądzenia od pozwanego M. S. (2) na rzecz przedstawicielki ustawowej alimentów w wysokości 500 zł miesięcznie zasługuje na oddalenie. W ocenie Sądu matka małoletniego nie znajduje się w niedostatku, przemawiającym za zasądzeniem od pozwanego na jej rzecz alimentów. Za pojęciem niedostatku, co do zasady przyjmuje się sytuację niemożności zaspokojenia oraz zapewnienia we własnym zakresie minimalnego standardu egzystencji. Przedstawicielka ustawowa jest osobą aktywną zawodowo, posiada wieloletnie doświadczenie w branży w której pracuje, a zatem należy uznać, że przy racjonalnym gospodarowaniu środków finansowych, jest w stanie zaspokoić swoje usprawiedliwione potrzeby, zapewniający jej godny byt.

Z uwagi na powyższe, na mocy art. 133 § 1 k.r.o. w zw. z art. 135 § 1 i 2 k.r.o. w zw. z art.138 k.r.o., orzeczono jak w sentencji. O kosztach Sąd orzekł na mocy art. 98 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. pozwanego i pełn. powoda